

RODOLJUB ČOLAKOVIĆ

PRI BELGIJSKIH SOCIALISTIH

8. Očitno je, da imajo zagovorniki nacionalizacije prav, kajti vprašanje delovne storilnosti bi lahko v belgijski industriji uredili samo na novi podlagi, namreč na nacionalizaciji. Od ureditve tega vprašanja je odvisno marsikaj v belgijskem narodnem življenju, predvsem pa življenjski standard, ki je zdaj zelo visok.

Partnerji Socialistične stranke Belgije v vladi seveda nasprotujejo nacionalizaciji. Za to nekateri ljudje v vodstvu Socialistične stranke Belgije omahujejo in se obotavljajo. Odlotijo se za nacionalizacijo, pomeni prelomiti z liberalci, pomeni izstopiti iz vlade in jo prepuštili katoličanom in liberalcem. To pa se jim neče, ker menijo, da bi bilo treba ostati v vladi vsaj štiri leta, to se pravi do novih volitev, v tem času pa uveljaviti več manjših, toda popularnih reform, ki bi jim utrdile položaj in morda prinesle absolutno večino na novih volitvah.

Zelo verjetno je, da bo v vodstvu stranke ta težnja zmaga, čeprav ji precej vplivnih članov nasprotuje. Nasprotujejo ji zlasti mlajši aktivisti stranke, ki bi želeli več jasnosti in opredeljenosti v programu ter več odločnosti v akciji.

Mnogo bolj opredeljena in odločnejša je politika Socialistične stranke Belgije nasproti katoliški Cerkev, katere vpliv v družbenem življenju Belgije je ogromen. Tu ne gre za globoko vernost njenih prebivalcev, marveč za položaj katoliške Cerkev v gospodarskem in političnem življenju dežele, za najbolj črni klerikalizem, za vmešavanje Cerkev v javne zadeve. Njen vpliv je zlasti močan na vsi, med srednjimi sloji na splošno. Cerkev ne vlada samo dušam, marveč drži kmetje v svojih krepilnih prebivalcih, kakor je nekdo Korošec imel pod vplivom večine slovenskih kmetov prek posojilnice. Vpliv katoliške Cerkev pa je močan tudi med delavci. V katoliških sindikatih n. pr. je organiziranih 450.000 članov, nasproti 670.000 članom socialističnih sindikatov. Najbolj pa človeka preseneti položaj katoliške Cerkev na področju šolstva, do katerega se je dokopala na podlagi zakona o tako imenovanih svobodnih šolah. Za boljše razumevanje bomo na vedli samo nekaj podatkov.

Katoliška Cerkev neposredno vodi s 494 srednjih šolami, država pa s 284. Cerkev ima v r. 1963 874 srednjih strokovnih šol, država pa 517. V državnih šolah je močan vpliv Cerkev, ker je proforski kader večidel klerikalni. Te katoliške šole vzdržuje država, ki pa nima pravice do inspekcije v njih. Cerkev je izdatneje izkoristila štiriletno vladanje katoliške stranke in utrdila svoje položaje na področju šolstva.

Socialistično liberalna vlada skuša kolikor toliko izpodrinuti katoliško Cerkev s tega področja, ker smatra takšen položaj za anarhizem. S tem se strinjajo socialisti in liberalci. Ze prvi poskus pa je zadel na ogoren odpor katoliške Cerkev. Kardinal Van Roy, nadškof malinski, je napovedal tako imenovano šolsko vojno, ter v nekem govoru pozval vernike in ljudstvo, naj rešujejo otroške duše pred marksizmom.

Cerprav tu ni šlo in tudi ne gre za ločitve Cerkev od države, vsi katoliški duhovniki prejemanj plačo od države kot državnih uslužbencev, marveč za boj za pravo mesto državne šole v vzgoji ljudstva, za pravico države do inspekcije v vseh šolah, za pravico države, da odreče subvencije šolam, ki ne izpolnjujejo državnih predpisov itd., vendar kot klerikalci zagnali vik in krik ter napovedali šolsko vojno.

V tem vprašanju Socialistična stranka Belgije ne popušta, marveč vztrajno uveljavlja svojo politiko na področju šolstva, ki kot rečeno, ni kdo pravi odločen odpor vladne katoliške reakcije in klerikalizma. Zanimivo je, da bje Cerkev, nadškof, škofje in cerkveni duhovniki na tem.

Med belgijskimi socialisti ni bolj osvojenega človeka, kakor je kardinal Van Roy, nazadnje in sovražnik sile na čelu Socialistične stranke Belgije je v združitvi rekeli: ki žal ne sedi v zaporu. Tudi pred prihodom naše desničaste gloslo "Peoples" objavljeno toplotno pisanje o narodnem obisku, v katerem so podarjeni uspehi delovnih ljudi Jugoslavije v boju za svojo

bodo in neodvisnost, kakor tudi njihovi napori za izgradnjo socialističnih družbenih odnosov. Takoj so se oglašili klerikalci in v enem dnevu objavili v treh svojih glasilih članice, poln obrekovanja in laži o naši državi.

V njem seveda omenjajo Stepinca, preganjanje katoliške Cerkev, povrhu pa tudi Dražo Mihajlovića, čemoža, ki je prvi organiziral odpor proti nacistom.

Socialisti jim niso ostali dolžni, kakor jim, mimogrede rečeno, niso ostali dolžni niti poprejš, kadarkoli so v parlamentu ali tisku vatiškani hlapci obrekovali socialistično Jugoslavijo.

Med našim obiskom smo imeli priložnost udeležiti se socialističnega zbora, na katerem smo se seznanili z razmeroma velikim številom aktivistov Socialistične stranke Belgije in govorili z njimi. Prišli smo v stik z ljudmi, ki delajo v raznih krajih dežele in na raznih področjih. Zame je bilo to najbolj poučno in najzanimivejše. Vsi ti razgovori so se razvijali v prisrčen in tovarniški vzdušju, čeprav se čisto nismo strinjali in ni bilo toliko poučno in najzanimivejše. Vsi ti razgovori so se razvijali v prisrčen in tovarniški vzdušju, čeprav se čisto nismo strinjali in ni bilo toliko poučno in najzanimivejše.

Spreprod pod morjem zastav

Tisti dan, ko smo prispeli v Belgijo, so nas vprašali, ali bi se hoteli udeležiti svečanosti v mestu Tournai, kjer so odprli «Maison du Peuple» (Delavski dom). Ob tej priložnosti so priredili manifestacijo in zbor, na katerem so govorili predsednik Socialistične stranke Belgije Bizet, predsednik vlade Van Acker in minister Laroque. Povabilo smo z veseljem sprejeli.

V Tournai smo prispeli ko se je spreved manifestacija, ki je bila v tistem mestu zelo pomembna. Tudi mi smo se vključili v spreved in prispeli v njem do tribune, kamor so povabili tudi našo delegacijo. Pred nami se je pomikal spreved. Navdušeni moški in ženske so prepevali delavske boje pesmi, med

tem mu odgovorili, da se mi zdi, da malo delajo med mirno, da se mladina malo zana za socialistično gibanje.

V tem oziru so duhovniki mnogo dejavnejši, duhovniki delajo organizirano in po načrtu.

«Saj dajemo mladini sredstva za športna igrišča, za kulturno razvedrilo, za politično razvedrilo, za politično itd.» je dejal začuden.

«Ne gre za to, marveč je treba pripraviti izmeno, gre za socialistično vzgojo mladih ljudi, ki bodo vas, starejše, jutri zamenjali na raznih položajih v gibanju».

Večina navzočih belgijskih socialistov se je strinjala z mojo pripombo. Zanimivo je, da vodilni ljudje Socialistične stranke Belgije različno gledajo na to.

(Nadaljevanje sledi)

Nekaj dni pozneje me je v drugem mestu, Charleroi, vprašal neki belgijski socialist, ali sem opazil vrzel v njihovem delu. Zelo previdno

Mladina...

Med našim obiskom smo imeli priložnost udeležiti se socialističnega zbora, na katerem smo se seznanili z razmeroma velikim številom aktivistov Socialistične stranke Belgije in govorili z njimi. Prišli smo v stik z ljudmi, ki delajo v raznih krajih dežele in na raznih področjih. Zame je bilo to najbolj poučno in najzanimivejše. Vsi ti razgovori so se razvijali v prisrčen in tovarniški vzdušju, čeprav se čisto nismo strinjali in ni bilo toliko poučno in najzanimivejše.

(Nadaljevanje sledi)

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

sem mu odgovoril, da se mi zdi, da malo delajo med mirno, da se mladina malo zana za socialistično gibanje.

V tem oziru so duhovniki mnogo dejavnejši, duhovniki delajo organizirano in po načrtu.

«Saj dajemo mladini sredstva za športna igrišča, za kulturno razvedrilo, za politično razvedrilo, za politično itd.» je dejal začuden.

«Ne gre za to, marveč je treba pripraviti izmeno, gre za socialistično vzgojo mladih ljudi, ki bodo vas, starejše, jutri zamenjali na raznih položajih v gibanju».

Večina navzočih belgijskih socialistov se je strinjala z mojo pripombo. Zanimivo je, da vodilni ljudje Socialistične stranke Belgije različno gledajo na to.

(Nadaljevanje sledi)

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

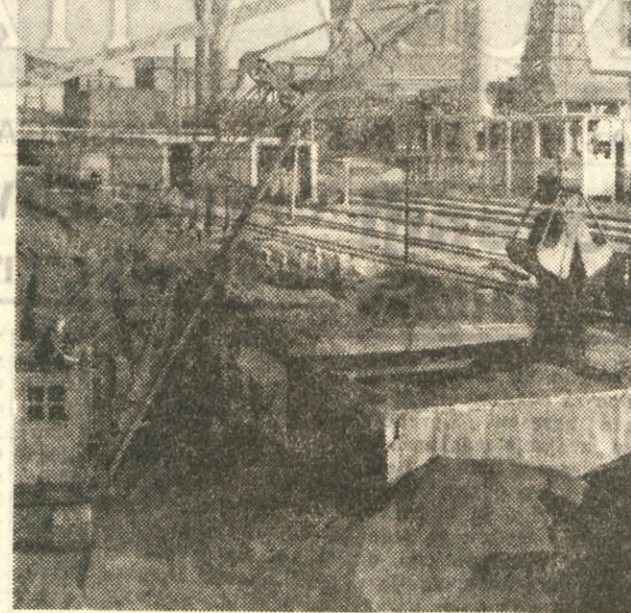
Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Pogled na del koksarne «Boris Kidrič» v Lukavcu

Mikrobiološka kontrola mrčesa

Virusi, bakterije in glivice postajajo važno orožje v vojni proti mrčesu - Skrbna proučevanja obolenj mrčesa, ki jih vršijo na univerzi Kalifornija, nakazujejo pot za njihovo učinkovito uporabo pri zaščiti človekovega zdravja in produkcije hrane

Odkar je človek prišel iz votlin in se naučil spravljanja živila, je bil mrčes deležen sadov njegovega truda. Za kakih 250 milijonov let uspeva po vsem svetu. Človekov vpad v njegovo kraljestvo — gozdove, travnike in močvirja — ga ni mnogo motil. Ko si je človek naredil vrtove, zasadil sadovnjake in začel obdelovati polje, je ustvaril pravočrtno in za nekatere vrste mrčesa, ki imajo enak okus kot on, kajti zdaj je imel mrčes več kot dovolj hrane in si je ni moral šele iskati. Te privilegirane vrste so se temu primerno hitro razmnoževale. Če bi jih pustili nemoteno, čeprav samo za kratek čas, bi se tako razpasle, da bi zajelo ves svet.

Skodo, ki jo samo v Združenih državah povzroča mrčes na pridelkih in živilu, čenijo na 4 milijarde dolarjev na leto. Ameriški kmetovalci se borijo proti njemu z različnimi uničevalnimi sredstvi. V boju jim pomagajo tudi ptice, netopirji, plazilci in druge živali, ki jim je mrčes v hrano. Ko se v Združenih državah pojavi naval kake nove vrste mrčesa, začne pri poljedelskem ministrstvu vrščino proučevati, kateri so njegovi naravni sovražniki, da bi z njimi zajeli naval. Ta boj je neenehen. Na srečo pa ima mrčes tudi druge sovražnike. Kot človek in druge živali je tudi mrčes nagnjen k raznim boleznim, ki ga vsako leto trumoma napadajo in uničujejo.

Eden izmed prvih mikroorganizmov, o katerem so doznali, da povzroča bolezen žuželk, je nekaka glivica, ki nastane na svilopreki in ki so jo opisali že leta 1835. Virusi, protozojski in nematodski zajedavci povzročajo druge bolezni. To so iste vrste skupine organizmov, ki povzročajo nalezljive bolezni tudi pri večjih živalih, na srečo pa večina bolezni, ki je usodna za žuželke, ni nevarna za rastline ali višje vrste živali. To odpira možnost, da jih na poljih in pašnikih uporabljajo kot novo orožje v vojni proti mrčesu, ne da bi bili zaradi tega ogroženi pridelki, živali in končno človek kot petrošnik teh dobrin.

Pri prvem praktičnem poskusu za zatiranje mrčesa s pomočjo bolezni so uporabljali trose mlečne bolezni, da bi zajeli razširjenost po žrešnega japonskega hrošča (popilja japonskega).

Zanimanje za bolezen žuželk je stalno naraslo, posebno v rodoviti Kaliforniji, kjer je kmetijstvo ena izmed glavnih gospodarskih panog. Leta 1945 je dr. Edward A. Steinhauz s univerze Kalifornija ustanovil v Berkeleyju prvo bolnišnico mrčesa na svetu. V laboratoriju za patologijo mrčesa prinaša bolnike po navadi pismonoše. Spravijo jih v hladilnik, zdravnik pa se meš-

